

Seat No. : _____

TK-110

B.A. Sem.-I

May-2013

ECONOMICS (EC-II-105)

(Indian Economy-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : નીચેના પાંચ પ્રશ્નો લખો :

૧. (અ) ભારતમાં ઊંચા જન્મદર અને મૃત્યુદરનાં કારણો લખો. ૭
અથવા
સમજાવો : (૧) બાળ મરણ દર
(૨) સાક્ષરતા દર
- (બ) વસ્તી સંક્રમણનો સિદ્ધાન્ત લખો. ૭
અથવા
વર્તમાન વસ્તી જાતિ પર નોંધ લખો.
૨. (અ) રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની ઉત્પાદન પદ્ધતિ વિગતે સમજાવો. ૭
અથવા
કુલ આંતરિક પેદાશ પર નોંધ લખો.
- (બ) આઝાદી પછી કુલ આંતરિક પેદાશ. ૭
અથવા
માથાદીઠ આવકનાં વલણો તપાસો.
૩. ગમે તે ચાર વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૬
(૧) વસ્તીની ગીચતા એટલે શું ?
(૨) રાષ્ટ્રીય પેદાશનો ખ્યાલ
(૩) વસ્તી વિસ્ફોટ એટલે શું ?
(૪) ખેતી, ઉદ્યોગ અને સેવાઓનો રાષ્ટ્રીય આવકમાં ફાળો.
(૫) વસ્તી ગણતરી એહેવાલ (૨૦૧૧)
(૬) રાષ્ટ્રીય આવકની માપવાની આવક પદ્ધતિ
૪. નીચેના (૬) પ્રશ્નોના ટૂંકમાં (એક-બે વાક્યોમાં) જવાબ આપો : ૧૨
(૧) વયજૂથ
(૨) વસ્તી વૃદ્ધિદર
(૩) જાતિ બંધારણ
(૪) આયુષ્ય દર
(૫) ઘસારા ખર્ચ એટલે શું ?
(૬) ગૃહીણીની સેવાઓની ગણતરી
(૭) સેવાક્ષેત્ર એટલે શું ?
(૮) પ્રજનન દર

- (૧) ભારતમાં ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી અનુસાર દર ૧૦૦૦ પુરુષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા _____ હતી.
(અ) ૮૪૦ (બ) ૮૬૦ (ક) ૮૨૫
- (૨) ભારતમાં વસ્તી ગણતરી દર _____ વર્ષે થાય છે.
(અ) એક (બ) પાંચ (ક) ૧૦
- (૩) ભારતની કાચી રાષ્ટ્રીય પેદાશમાં (ચાલુભાવે) ખેતીક્ષેત્રનો હિસ્સો ૨૦૦૯-૨૦૧૦માં કેટલો હતો ?
(અ) ૨૫.૮% (બ) ૨૦.૭% (ક) ૧૯.૬%
- (૪) ભારતમાં લોકોને રોજગારી આપવામાં સૌથી વધુ ફાળો કયાં ક્ષેત્રનો છે ?
(અ) ખેતીક્ષેત્ર (બ) ઉદ્યોગક્ષેત્ર (ક) સેવાક્ષેત્ર
- (૫) ભારતમાં છેલ્લે ૨૦૦૧માં વસ્તી ગણતરી હાથ ધરવામાં આવતી હતી. (સાચુ/ખોટું)
- (૬) ભારતમાં ૧૯૨૧નું વર્ષ મહાવિભાજક તરીકે ઓળખાય છે. (સાચુ/ખોટું)
- (૭) ભારતમાં પુત્ર પ્રાપ્તિની ઝંખના તીવ્ર હોય છે. (સાચુ/ખોટું)
- (૮) વસ્તી વૃદ્ધિની આર્થિક વિકાસ પરની અસર અનિશ્ચિત હોય છે. (સાચુ/ખોટું)
- (૯) સંયુક્ત કુટુંબ પ્રથાવાળાં દેશોમાં પ્રજનન દર ઊંચા હોય છે. (સાચુ/ખોટું)
- (૧૦) રાષ્ટ્રીય આવક માપવાની કેટલી રીતો હોય છે ?
(અ) એક (બ) બે (ક) ત્રણ (ડ) ચાર
- (૧૧) કુલ આંતરિક પેદાશને શું કહે છે.
(અ) G.D.P. (બ) N.D.P. (ક) N.N.P. (ડ) P.P.P.
- (૧૨) કુલ રાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીમાં સરકારનાં કયા ખર્ચ ઉમેરાતા નથી.
(અ) સંરક્ષણ ખર્ચ (બ) વપરાશ ખર્ચ
(ક) રોકાણ ખર્ચ (ડ) બદલા કમાણી
- (૧૩) ગૃહિણીનાં ઘરકામનો રાષ્ટ્રીય આવકમાં સમાવેશ નથી
(અ) બજાર મૂલ્ય નથી. (બ) વિનિમય થતો નથી. (ક) નાણા નથી લેવાતા
- (૧૪) માથીદીઠ આવક રાષ્ટ્રીય આવક અને વસ્તીનો ગુણોત્તર છે.
(અ) વિધાન સાચું છે. (બ) વિધાન ખોટું છે. (ક) અનિશ્ચિત

Seat No. : _____

TK-110

B.A. Sem.-I

May-2013

ECONOMICS (EC-II-105)

(Indian Economy-I)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Write given **five** questions :

1. (a) Write on High birth rate and low death rate in India. 7
OR
Explain : (1) Infant mortality rate
(2) Literacy rate
- (b) Write on stage theory of population. 7
OR
Write note on present population policy.
2. (a) Explain in detail on Production method of national income measurement. 7
OR
Write note on Gross Domestic Product.
- (b) Total Domestic production after Independence. 7
OR
Examine trends in per capita income.
3. Write short note on any **four** : 16
(1) What is population density ?
(2) Concept of national production.
(3) What is population explosion ?
(4) Contribution of Agriculture, Industry and service sector in national income.
(5) Census Report 2011.
(6) Income method of national income accounting.
4. Write any **six** from the given in **one-two** sentences : 12
(1) Age group
(2) Population growth rate
(3) Sex ratio
(4) Life expectancy
(5) Depreciation cost
(6) Calculation of housewife services.
(7) What is service sector ?
(8) Fertility rate.

5. Write as per given instructions :

- (1) As per 2011 Census per 1000 male females are _____.
(a) 940 (b) 860 (c) 825
- (2) Census take place in India after every _____ years.
(a) one (b) five (c) ten
- (3) Contribution of Agriculture in 2009-2010 national income at current price.
(a) 25.8% (b) 20.7% (c) 19.6%
- (4) Which sector is dominating in giving employment ?
(a) Agriculture (b) Industry (c) Service Sector
- (5) Last Census was made in 2001. (True / False)
- (6) 1921 is a great divider in India. (True / False)
- (7) In India male child is a must. (True / False)
- (8) Effect of population growth on economic development is uncertain. (True / False)
- (9) Fertility rate is very high in Joint family. (True / False)
- (10) How many methods are there for national income accounting ?
(a) One (b) Two (c) Three (d) Four
- (11) What is total domestic production ?
(a) G.D.P. (b) N.D.P. (c) N.N.P. (d) P.P.P.
- (12) Which government expenditure is not calculated in total national income ?
(a) Defence expenditure (b) Consumption expenditure
(c) Investment expenditure (d) Transfer payments
- (13) Household income is not calculated in national income.
(a) No market value
(b) No exchange
(c) No cash transaction
- (14) Per capita income is a ratio of national income and population.
(a) True (b) False (c) Can't says
